

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
81 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2021

Наукове видання

Збірник тез доповідей 81 наукової конференції викладачів академії
27 – 30 квітня 2021 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 14 від 27-29.04.2021 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії: Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор
Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., доцент
Іоргачова К.Г., д.т.н., професор
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., проф.
Косой Б.В., д.т.н., професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д.т.н., професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д.е.н., професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент
Станкевич Г.М., д.т.н., професор,
Савенко І.І., д.е.н., професор,
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Хобін В.А., д.т.н., професор,
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Черно Н.К., д.т.н., професор

— система державного регулювання господарської діяльності сільськогосподарських та харчових підприємств;

— місткість ринку тієї чи іншої продукції.

Враховуючи названі фактори, в процесі формування ціни ми повинні встановлювати такий її рівень, щоб вона виконувала низку функцій:

— відтворення повних витрат на виробництво і реалізацію продукції;

— стимулювати виробництво нових видів продукції;

— удосконалювати організацію праці і виробництва;

— підвищення якісних характеристик виробляємої продукції та ін.

Будь-які впливи зазначених факторів ведуть до зміни вартості і, відповідно, до зміни цін на продукцію, що виробляється і чистого доходу.

Харчова промисловість на 80 % залежить від результатів діяльності сільського господарства. Тому є багато передумов, що витрати об'єктивно будуть зростати, через те, що дорожчають добрива, зростає вартість праці, вартість техніки та енергоресурсів.

Зменшення цін на сировину та матеріали можна отримати шляхом укладання прямих договорів з постачальниками та прийняття участі у фінансуванні розвитку партнерів. Значне збільшення ціни ставить підприємство поза конкуренцією з іншими виробниками та постачальниками аналогічної продукції, в тому числі імпортованої.

Оскільки харчова промисловість виробляє соціально значущу продукцію, то необхідно для низки категорії товарів, які включені до споживчого кошика, з боку держави забезпечити пільгове оподаткування, що частково зменшить ціну та збільшить попит покупців. Тобто зменшення податку на одиницю продукції компенсується кількістю проданої продукції.

Сьогодні більшість виробників працюють за попереднім замовленням торговельних організацій, тому треба це враховувати, і на соціально значущу продукцію регулювати рівень торговельних надбавок.

Ціна є найважливішим «барометром» ринкового середовища. Від її рівня залежить рівень задоволення потреб споживачів і прибутковість діяльності харчових підприємств.

ВПЛИВ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ НА ЕКОНОМІЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

**Петкова Д.Ф., викладач-стажист, Петков О.І., аспірант
Одеська національна академія харчових технологій, м.Одеса**

В сучасних економічних умовах на особливому місті стоять проблеми управління ризиками тих підприємств, діяльність яких визначається економічною ситуацією в державі.

У всіх країнах світу у більшій чи меншій мірі спостерігається фінансова-економічна криза через пандемію COVID-19. В Україні також спостерігається економічна, соціальна криза та характеризується значною мінливістю фінансового середовища.

Діяльність підприємств завжди знаходиться під впливом факторів зовнішнього та внутрішнього середовищ. При характеристиці факторів які можуть мати негативний вплив на діяльність підприємства, у науковій літературі частіше за все використовують терміни «физик» та «загроза». Сам термін «физик» походить від латинського слова «resesum», що перекладається як «скеля» або «небезпека зіткнення зі скелею» [1, с. 12].

Рівень економічної ефективності підприємства більш за все характеризує фінансова діяльність підприємства.

Фінансова діяльність підприємств завжди супроводжується ризиками. Фінансові ризики є одними з найважливіших ризиків по рівню впливу на ефективність діяльності підприємства. Фінансові ризики – це ризики, які характеризуються ймовірністю втрат грошових [1].

У літературі фінансові ризики класифікують за наступними ознаками:

- за можливістю страхування: страхований ризик, нестрахований ризик;
- за рівнем фінансових втрат: допустимий ризик, критичний ризик, катастрофічний ризик;
- за сферою виникнення: зовнішній ризик, внутрішній ризик;
- за можливістю передбачення: прогнозований ризик, непрогнозований ризик;
- за тривалістю впливу: постійний ризик, тимчасовий ризик;
- за можливими наслідками: ризик, що викликає фінансові втрати; ризик, що викликає упущену вигоду; ризик, що викликає втрати або додаткові доходи;
- за об'єктом виникнення: ризик окремої фінансової операції, ризик різних видів фінансової діяльності, ризик фінансової діяльності підприємства в цілому;
- за можливістю подальшої класифікації: простий ризик, складний ризик. Дуже тісно з поняттям ризику пов'язане поняття ризикової діяльності».

Класифікація фінансових ризиків також проводиться за їх видами. Визначають такі основні види фінансових ризиків:

- інфляційний;
- податковий;
- кредитний;
- депозитний;
- валютний;
- інвестиційний;
- процентний;
- бізнес-ризик [2].

Минулий рік суттєво вплинув на діяльність підприємств, у тому числі на підприємства харчової галузі. Не зважаючи, на те, що харчова галузь є майже єдиною, яка залишилась осторонь обмежень, які вводились протягом року, вона все ж зазнала певних фінансових втрат. Одним з найбільш вагомих наслідків є затримка поставок сировини через закриття кордонів. Також необхідно зазначити, що велика кількість людей протягом 2020 року залишились без роботи, що безпосередньо вплинуло на купівельну спроможність населення. Більшість людей були вимушені переглянути свій раціон та зробити його більш економним. Така ситуація як раз таки свідчить про наявність зовнішніх фінансових ризиків та ризиків фінансової діяльності підприємства в цілому, які впливають на економічну ефективність підприємств. У таблиці нижче наведені дані про фінансовий результат підприємств харчової промисловості за січень – вересень 2019-2020 року.

Таблиця 1 – Фінансовий результат до оподаткування підприємств харчової галузі за січень-вересень 2019-2020 років, млн.грн.*

Рік	Фінансовий результат (сальдо) до оподаткування	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
		у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат	у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат
2019	24 239,9	75,2	27 319,7	24,8	3 079
2020	10 329,1	66,5	24 656,0	33,5	14 326,9

*складено автором на основі даних [3]

Ці дані свідчать про те, що:

- у 2020 році зросла питома вага підприємств, які отримали збиток;
- у 2020 році рівень збитку зріс більш ніж у чотири рази у грошовому еквіваленті.

Тобто темпи збільшення збиткових підприємств є нижчими ніж темпи зростання збитків. Сучасний стан підприємств харчової галузі, та економіки загалом потребує неабиякої підтримки з боку держави. Це єдиний шлях не дійти до кризового стану.

Література

1. Пожар Є.П. Аналіз фінансових ризиків та методи їх нейтралізації на підприємстві/ Пожар Є.П. // Інфраструктура ринку.-2020.-№43-с.387-391.
2. Домбровська С.О. Вплив фінансового ризику на систему управління фінансовими ресурсами підприємства Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць; за ред. М. І. Зверякова (голов. ред.) та ін. (ISSN 2313-4569).– 2016. – № 2 (61). – С. 184–193.
3. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>. (дата звернення 15.03.2021).

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ

**Самофатова В.А., д.е.н., професор кафедри економіки промисловості
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Сталий розвиток агропродовольчої сфери регіону – це спроможність усіх її секторів динамічно підтримувати пропорції ефективного розвитку, здійснювати розширене відтворення та формувати продовольчу безпеку країни. Методологія дослідження сталого розвитку агропродовольчої сфери регіону має базуватися, на наш погляд, на системному та територіальному підходах, принципах синергетики та міждисциплінарності.

Системний підхід передбачає дослідження агропродовольчої сфери регіону цілісної системи, в якій узгоджена діяльність усіх її підсистем. Системний підхід передбачає комплексне дослідження передумов і факторів впливу на агропродовольчу сферу регіону, та на цьому підґрунті розробки методології управління для вирішення проблем взаємоузгодження і збалансування соціальних, економічних та екологічних факторів розвитку. Використання системного підходу складається з трьох основних етапів: постановка мети, розробка плану і програми сталого розвитку, моніторинг і аналіз результатів. Методологічна проблематика формування управлінської моделі сталого розвитку агропродовольчої сфери регіону пов'язана з об'єктивною необхідністю урахування значної кількості різноспрямованих факторів і складних причинно-наслідкових зв'язків між ними.

Нині, ще недостатньо розвинений підхід до розуміння сталості розвитку агропродовольчої сфери регіону як системної комплексної характеристики. Ключовими проблемами розвитку вітчизняної агропродовольчої сфери є низька товарність продукції, ослаблення соціально-економічного підґрунтя розвитку села, значні втрати продукції через недосконалість інфраструктури агропродовольчих ринків, зокрема нерозвиненість сільськогосподарської кооперації та логістики зберігання, відсутність мотивації виробників до дотримання агроекологічних вимог виробництва.

Водночас, найголовнішою функцією сталого розвитку агропродовольчої сфери регіону, є забезпечення населення продуктами харчування в умовах раціонального використання природно-ресурсного потенціалу і поліпшення соціально-економічних умов працівників та мешканців, що проживають на даній території. Також, важливими цілями забезпечення сталого розвитку агропродовольчої сфери України, є забезпечення високої якості життя та здоров'я людей, їх екологічної та соціальної захищеності за рахунок збалансованого, соціально-економічного та екологічного розвитку, раціонального використання природно-ресурсного потенціалу країни з урахуванням можливостей у

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ І ФОНДОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	
Дідух С.М., Лобоцька Л.Л., Фрум О.Л.....	259
ТЕМПОРАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ АНТИЦИКЛІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ	
АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Кулаковська Т.А.....	261
СУТНІСТЬ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
ГОСПОДАРЮВАННЯ	
Кухарук А.А., Крупіна С.В., Яблонська Н.В.....	263
ПИТАННЯ СУЧАСНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
УКРАЇНИ	
Ощепков О.П., Магденко С.О.....	265
ВПЛИВ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ НА ЕКОНОМІЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ	
Петкова Д.Ф., Петков О.І.....	266
СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ	
Самофатова В.А.....	268
ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ: НАПРЯМИ ТА СУТНІСТЬ	
Федорова Т.С.....	269
ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	
Крупіна С.В., Яблонська Н.В., Копайгородська Т.Г.....	270

СЕКЦІЯ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ХЛІБА В УКРАЇНІ	
Басюркіна Н.Й.....	273
ВПЛИВ МЕЖ РАЦІОНАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧА НА ПРОСУВАННЯ ТОВАРУ	
Вігуржинська С.Ю., Колесник В.І.....	275
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПТАХІВНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Савченко Т.В.....	277
МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ	
ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Немченко В.В., Немченко Г.В.....	278
ІННОВАЦІЇ ЯК ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ КРИЗИ «СЕРЕДНЬОГО ВІКУ»	
Свистун Т.В.....	279
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ	
Бровкіна Ю.О.....	282
РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМСТВА В	
КОНТЕКСТІ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	
Шалений В.А., Константинова Т.В.....	283
ENTREPRENEURSHIP EDUCATION FOR THE IMPLEMENTATION OF THE «GREEN VALLEY»	
PROGRAM DURING COVID-19 PANDEMIC	
Okulicz-Kozaryn W.....	285

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМНИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ В СИСТЕМІ МАРКЕТИНГОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ АГРАРНИХ	
ПІДПРИЄМСТВ	
Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р.....	286
ВПЛИВ РЕКЛАМИ НА ПІДСВІДОМІСТЬ СПОЖИВАЧІВ	
Донець Л.Я., Долинська О.О.....	288
МОЖЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ПРИ ПРОСУВАННІ МАГАЗИНУ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ	
Значек Р.Р., Ковалів І.О.....	290
ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОСУВАННІ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ	
Голубьонкова О.О., Брайко М.Г.....	292
ДИСТАНЦІЙНА ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА ТА ЇЇ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ:	
РЕАЛЬНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАГРОЗИ	
Соколюк К.Ю., Мунтян І.В.....	294
НЕОБХІДНІСТЬ І АКТУАЛЬНІСТЬ ВИЗНАЧЕННЯ ЦІЛЬОВОЇ АУДИТОРІЇ В СУЧАСНИХ	
РИНКОВИХ УМОВАХ	
Лозовська Г.М., Ковалів І.О., Значек Р.Р.....	296